

Skatteutskottets betänkande 2020/21:SkU17

Tillfällig utvidgning av statligt stöd genom nedsatt energiskatt

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag att företag som inte befann sig i svårigheter den 29 februari 2020 men som därefter fick svårigheter till följd av utbrottet av covid-19 även fortsättningsvis under en begränsad tid får ta emot stöd i form av skattenedsättningar enligt lagen om skatt på energi. Den begränsade tidsperioden omfattar 1 mars 2020–30 juni 2021. Ändringen gäller bara företag som den 1 april 2021 inte har försatts i konkurs.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2021.

Behandlade förslag

Proposition 2020/2021:65 Tillfällig utvidgning av statligt stöd genom nedsatt energiskatt.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden.....	5
Tillfällig utvidgning av statligt stöd genom nedsatt energiskatt	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Propositionen	9
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Tillfällig utvidgning av statligt stöd genom nedsatt energiskatt

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:65 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 9 februari 2021

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Niklas Wykman (M), Hillevi Larsson (S), Helena Bouveng (M), Eric Westroth (SD), Sultan Kayhan (S), Tony Haddou (V), Boriana Åberg (M), David Lång (SD), Patrik Lundqvist (S), Hampus Hagman (KD), Anna Vikström (S), Gulan Avci (L), Anne Oskarsson (SD), Rebecka Le Moine (MP) och Kjell Jansson (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2020/21:65 Tillfällig utvidgning av statligt stöd genom nedsatt energiskatt. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag redovisas i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår att företag som inte befann sig i svårigheter den 29 februari 2020 men som därefter fick svårigheter till följd av utbrottet av covid-19 även fortsättningsvis under en begränsad tid får ta emot stöd i form av skattenedsättningar enligt lagen om skatt på energi. Den begränsade tidsperioden omfattar 1 mars 2020–30 juni 2021. Ändringen gäller bara företag som den 1 april 2021 inte har försatts i konkurs.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2021.

Utskottets överväganden

Tillfälligt utvidgning av statligt stöd genom nedsatt energiskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag att företag som inte befann sig i ekonomiska svårigheter den 29 februari 2020 men som fick sådana svårigheter under perioden 1 mars 2020–30 juni 2021 ska kunna ta emot statligt stöd enligt lagen om skatt på energi.

Bakgrund

Regler om befrielse från energiskatt och koldioxidskatt kan vara utformade så att de utgör statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, förkortat EUF-fördraget. Begreppet statligt stöd definieras direkt i EUF-fördraget. Huvudregeln är att kommissionen, utifrån EU:s regler om statsstöd, måste pröva och godkänna åtgärdernas förenlighet med den inre marknaden innan de kan träda i kraft. Kommissionen har beslutat om vissa kriterier för dessa bedömningar bl.a. Riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd och energi för 2014–2020, förkortade EEAG (EUT C 200, 28.6.2014, s. 1). Kommissionen har även antagit förordningar på olika områden, varigenom vissa kategorier av stöd har ansetts förenliga med EUF-fördraget under förutsättning att vissa villkor uppfylls (s.k. gruppundantagsförordningar). I dessa fall kan medlemsstaterna, på de villkor som anges i förordningen, införa åtgärder inom ramen för förordningen utan att behöva iakttäta det normala förfarandet med föransmälan och kommissionens godkännande av åtgärderna.

Flertalet stöd i form av befrielse från energiskatt och koldioxidskatt rymms inom tillämpningsområdet för antingen kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, förkortad GBER, eller kommissionens förordning (EU) nr 1388/2014 av den 16 december 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, förkortad FIBER.

En utgångspunkt i EU:s statsstödsregler är att statligt stöd inte får ges till företag i svårigheter. Exempelvis anges i artikel 1.4 c i GBER att förordningen inte ska tillämpas på stöd till företag i svårigheter, med undantag för vissa stödordningar för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer, stödordningar för startstöd och ordningar för regionalt driftstöd. En liknande

bestämmelse finns i artikel 1.3 d i FIBER. Även i punkt 16 av EEAG anges att miljö- och energistöd inte får beviljas företag som befinner sig i svårigheter.

Vad som utgör ett företag i svårigheter definieras i bl.a. artikel 2.18 i GBER. I bestämmelsen anges vissa objektiva kriterier som innebär att ett företag anses vara i svårigheter. Så är bl.a. fallet om ett aktiebolag förbrukat mer än hälften av aktiekapitalet eller om företaget är föremål för ett kollektivt insolvensförfarande eller uppfyller kriterierna i nationell lagstiftning för att försättas i kollektiv insolvens på sina fordringsägares begäran.

I lagen (1994:1776) om skatt på energi, förkortad LSE, finns ett flertal olika typer av nedsättningar av skatt som utgör statligt stöd. En förteckning över samtliga stödordningar enligt lagen finns i 1 kap. 11 a § LSE. I 1 kap. 12 § LSE finns en definition av företag som inte har rätt till statligt stöd enligt lagen. Enligt paragrafen avses med företag utan rätt till statligt stöd dels företag som är i ekonomiska svårigheter enligt artikel 2.18 i GBER, dels företag som är föremål för betalningskrav på grundval av ett tidigare kommissionsbeslut som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Kommissionen beslutade den 2 juli 2020 förordning 2020/972 som bl.a. innehåller en ändring av artikel 1.4 c i GBER. Ändringen innebär att företag som inte befann sig i svårigheter den 31 december 2019 men som försattes i svårigheter till följd av utbrottet av covid-19 även fortsättningsvis under en begränsad tid får ta emot stöd. Den begränsade tidsperioden omfattar 1 januari 2020–30 juni 2021. Skälet till ändringen upp-ges vara de ekonomiska och finansiella följderna som utbrottet av covid-19 har för företagen och för att säkerställa överensstämmelse med kommissionens allmänna politiska motåtgärder (skäl 9 i förordningens ingress). Kommissionens har även genom meddelande 2020/C 224/02 gjort motsvarande ändring i EEAG. Vidare beslutade kommissionen den 8 december 2020 genomförandeförordning 2020/2008 som innehåller en sådan ändring av FIBER.

Genom kommissionens beslut möjliggörs lagändringar i nationell rätt som alltså kan sträcka sig fr.o.m. den 1 januari 2020. I Sverige påverkade dock utbrottet av sjukdomen covid-19 inte företagen i någon större utsträckning förrän senare under våren 2020. Den 11 mars 2020 klassade WHO spridningen av sjukdomen covid-19 som en pandemi och under mars och april månad 2020 vidtogs flera åtgärder för att begränsa smittspridningen i Sverige. Åtgärderna har fått stora konsekvenser för företagen i form av bl.a. minskad omsättning från mars 2020, vilket kan ha gjort att företagen vid denna tidpunkt kan ha hamnat i ekonomiska svårigheter.

Propositionen

Regeringen föreslår att företag som inte befann sig i ekonomiska svårigheter den 29 februari 2020, men som fick sådana svårigheter under perioden 1 mars 2020–30 juni 2021 ska kunna ta emot statligt stöd enligt lagen om skatt på energi.

En förutsättning är att företaget under perioden 1 april–30 juni 2021 yrkar avdrag eller ansöker om återbetalning för perioden 1 mars 2020–30 juni 2021, alternativt begär omprövning av beslut avseende sådant yrkande eller sådan ansökan.

Ett företag som har försatts i konkurs ska inte kunna ta emot sådant stöd.

Förslaget träder i kraft den 1 april 2021 och upphör att gälla den 1 juli 2021. För yrkande om avdrag, ansökan om återbetalning och begäran om omprövning som har gjorts före ikraftträdandet ska äldre föreskrifter gälla.

Regeringen bedömer att företag som inte kunnat bedriva verksamhet, helt eller delvis, under covid-19-pandemin även fortsättningsvis behöver kunna ta del av befintligt statligt stöd. Regeringen ser det som angeläget att tillförsäkra företag som fått svårigheter under covid-19-pandemin en möjlighet till återhämtning och anser att reglerna om när ett företag ska anses vara i ekonomiska svårigheter bör ändras. Den period under vilken det bör vara möjligt att göra avsteg från gällande regelverk sträcker sig från den 1 januari 2020 till och med den 30 juni 2021. Regeringen ser dock inte skäl att införa ändrade regler för perioden före covid-19 började påverka företagets verksamhet, dvs. före mars 2020. Detta är också i linje med de bedömningar som gjorts i andra lagstiftningsärenden med anledning av covid-19-pandemin, t.ex. omställningsstödet till företag. Lättnaden bör därför gälla för företag som inte befann sig i svårigheter den 29 februari 2020 men fick svårigheter under perioden 1 mars 2020–30 juni 2021. I förslaget görs inte skillnad på ägarformen till olika typer av företag och verksamheter.

Regeringen anser att det är angeläget att möjligheten för företag att få lättnader ska införas så snart som möjligt. Förslaget, som innebär en ändring av LSE, bedöms dock kunna träda i kraft tidigast den 1 april 2021. Regeringen instämmer i Energiföretagens och Regelrådets synpunkt att det hade varit önskvärt med ett tidigare ikraftträdande, men gör bedömningen att det inte är möjligt.

Vid tidpunkten för ikraftträdandet av den nya regeln kan dock företag som hamnat i svårigheter under covid-19-pandemin redan ha varit i svårigheter under viss tid. Lagändringen bör därför ges retroaktiv effekt så att företag som hamnat i svårigheter efter den 29 februari 2020 och som begär omprövning av beslut som avser avdrag som yrkats eller återbetalning som sökts före lagens ikraftträdande kan få nedsättning av skatten. Det föreslås därför att en förutsättning för att ett företag ska kunna ta emot statligt stöd är att företaget under perioden 1 april–30 juni 2021 yrkar avdrag eller ansöker om återbetalning för perioden 1 mars 2020–30 juni 2021, alternativt begär omprövning av beslut avseende sådant yrkande eller sådan ansökan. För yrkande om avdrag, ansökan om återbetalning och begäran om omprövning som har gjorts före ikraftträdandet ska dock äldre föreskrifter gälla. En övergångsbestämmelse med denna innebörd tas in i lagen. Det innebär att om ett avdragsyrkande för den aktuella perioden kommer in till Skatteverket före den 1 april 2021 ska Skatteverket pröva yrkandet utifrån nuvarande bestämmelser i 1 kap. 12 § 1 LSE. I praktiken innebär det alltså att ett företag

behöver begära omprövning av ett tidigare avslagsbeslut för att företaget ska få rätt till skattenedsättning. Efter lagens ikraftträdande den 1 april 2021 kan ett företag dock yrka avdrag i deklARATIONEN eller ansöka om återbetalning direkt enligt de nya reglerna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser likt regeringen att det är angeläget att ge företag som fått svårigheter under covid-19-pandemin en möjlighet till återhämtning och att reglerna om rätt till statligt stöd bör ändras. Utskottet har inget att anmärka på regeringens förslag, och tillstyrker propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2020/21:65 Tillfällig utvidgning av statligt stöd genom nedsatt energiskatt:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att det i lagen (1994:1776) om skatt på energi ska införas en ny paragraf, 1 kap. 12 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

12 a §

Ett företag ska inte anses vara ett sådant företag utan rätt till statligt stöd som avses i 12 § 1, om företaget fick ekonomiska svårigheter under perioden 1 mars 2020–30 juni 2021 men inte befann sig i sådana svårigheter den 29 februari 2020.

Första stycket gäller endast företag som för den angivna perioden

1. yrkar avdrag eller ansöker om återbetalning, eller

2. begär omprövning av beslut avseende ett sådant yrkande eller en sådan ansökan.

Första stycket gäller inte företag som har försatts i konkurs vid yrkandet, ansökan eller begäran enligt andra stycket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2021.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för yrkande om avdrag, ansökan om återbetalning och begäran om omprövning som har gjorts före ikraftträdandet.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 12 a § lagen (1994:1776) om skatt på energi¹ ska upphöra att gälla.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
2. Den upphävda paragrafen gäller dock fortfarande vid yrkande om avdrag, ansökan om återbetalning eller begäran om omprövning som gjorts under perioden 1 april 2021–30 juni 2021.

¹ Senaste lydelse av 1 kap. 12 a § 2021:000.